

Nieuwsartikel

Kring van scheidingspecialisten (KvSs)

Nieuwe wet beperking wettelijke gemeenschap van goederen

Mr. Maarten de Mol van Otterloo

Per 1 januari 2018 zal een nieuw huwelijksgoederenregime gelden. De huidige vorm waarbij de algehele gemeenschap van goederen de standaard is, zal worden aangepast aan een nieuw stelsel waarbij een beperkte gemeenschap de norm wordt. Een gemeenschap van goederen bestaat nu uit alle bezittingen en ook schulden van beide geregistreerd partners (danwel echtgenoten) die bij de aanvang en gedurende de relatie zijn ontstaan of worden opgebouwd.

Wat houdt de nu nog geldende regeling precies in?

Op dit moment is in de wet geregeld dat bij een huwelijk of geregistreerd partnerschap de algehele gemeenschap van goederen als standaardregime wordt gehanteerd waarbij ieder der partijen gerechtigd is tot de helft van de bezittingen en schulden. In dit systeem geldt dat het voorhuwelijkse vermogen van iedere echtgenoot in de gemeenschap valt, evenals tijdens het huwelijk verkregen erfenissen en giften, maar ook opgebouwde schulden. Van dit regime kan worden afgeweken door het maken van huwelijkse voorwaarden ofwel partnerschapsvoorwaarden.

Bij de algehele gemeenschap zijn in enkele gevallen de goederen niet gemeenschappelijk. Dat kan zijn ingeval de bezittingen zijn verkregen onder uitsluiting. Dat is een schriftelijke verklaring van de gever dat ingeval van een schenking of erfenis er bepaald kan zijn, dat de ontvanger de enige gerechtigde is en niet zijn of haar partner. Bij deze uitsluiting valt de ontvangen som buiten de gemeenschap.

Ook kan het zijn dat bezittingen verknocht zijn aan de betreffende partij, dat wil zeggen dat deze goederen strikt verbonden zijn aan de partij waarop deze betrekking heeft zoals lijfsieraden, kleding, maar ook een persoonlijke schadevergoeding. Voorts vallen pensioenen buiten de gemeenschap (deze hebben een eigen wettelijk regime) en ook in bepaalde gevallen het vruchtgebruik uit erfrecht. Bij een beëindiging van een partnerschap of een echtscheiding geldt dus in algemene zin in de nu nog geldende wetgeving dat iedere partij gerechtigd is tot de helft van de gemeenschap.

Op wie is de nieuwe wet van toepassing?

De nieuwe wet geldt voor mensen die gaan trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan na 1 januari 2018. Als zij niet een afwijkende regeling treffen bij een notaris, geldt de algemene strekking van de wet ofwel het standaardregime betreffende de beperkte gemeenschap van goederen. De wet geldt dus niet voor personen die vóór 1 januari 2018 zijn getrouwd of geregistreerd partner zijn. Voor hen geldt de huidige 'oude' regeling. Als partners vóór 1 januari 2018 geen afspraken hadden vastgelegd bij de notaris dan waren zij in volledige gemeenschap van goederen getrouwd. Het blijft dus nog steeds mogelijk om de nieuwe wet geheel uit te sluiten als partners dat zouden willen of een eigen vorm te kiezen die daarvan afwijkt.

Nieuwsartikel

Kring van scheidingspecialisten (KvSs)

Wat gaat er veranderen in de nieuwe wet?

In de nieuwe wet Beperking wettelijke gemeenschap van goederen geldt als nieuw standaardregime de beperkte gemeenschap van goederen. Dat wil zeggen dat het vermogen uit de voorhuwelijkse periode en de erfenissen en schenkingen tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap, blijft behoren tot het privévermogen van de individuele echtgenoten. Dit is in de huidige wetgeving anders. Pas als níet door de verstrekker schriftelijk bevestigd is dat een schenking of erfenis onder zogenoemde "uitsluiting" gegeven is, zou de erfenis of schenking dus behoren tot het gemeenschappelijk vermogen. Met de nieuwe wet gaat dus het omgekeerde gelden voor wat betreft erfenissen of schenkingen. De standaard wordt dat deze verkrijgingen uitgesloten zijn, behalve als men besluit het als gemeenschappelijk moet worden bestempeld (ingesloten wordt).

Zoals eerder gemeld kan van het standaardregime worden afgeweken door - bij aanvang van of gedurende het huwelijk - het maken van huwelijkse voorwaarden, waarin onder meer ook kan worden gekozen voor het regime van algehele gemeenschap van goederen. Hetzelfde geldt ook voor schenkingen en erfenissen, deze kunnen nu "standaard" ingesloten worden, iets wat in de huidige regeling de standaard is.

Nieuw is ook de bepaling dat indien – direct of indirect - een onderneming buiten de gemeenschap valt, een redelijke vergoeding voor de kennis, vaardigheden en arbeid die een echtgenoot ten behoeve van die onderneming heeft aangewend, ten bate van de gemeenschap zal komen. Dit voor zover een dergelijke vergoeding niet al op andere wijze ten bate van beide echtgenoten komt of is gekomen. Verder is de verantwoordelijkheid gewijzigd voor schulden en de verhaalsaansprakelijkheid van schuldeisers in privé.

Zo geldt in de nieuwe wet dat bij ontbinding de gemeenschap niet voldoende middelen heeft om de schulden te voldoen, deze worden gedragen door beide echtgenoten ieder voor een gelijk deel. Behalve als uit redelijkheid en billijkheid, waaronder de aard van de schulden, een andere verdeling voortvloeit. De verhaalsaansprakelijkheid op de goederen van de gemeenschap voor een privéschuld van een echtgenoot is beperkt tot de helft van de opbrengst van het uitgewonnen goed. De andere helft komt de andere echtgenoot toe en valt voortaan buiten de gemeenschap.

Wij denken dat de nieuwe wet goed aansluit bij de huidige gewenste praktijk in het huwelijksvermogensrecht. Het is wel zaak – meer dan nu - een goede administratie bij te houden wat in welke categorie valt, in privévermogen A, in privévermogen B of in de beperkte gemeenschap. Omdat veel gehuwde en geregistreerde partners met huwelijkse voorwaarden hun administratie veelal slecht bijhouden, is dit wel een veelgehoord kritiekpunt.

Nieuwsartikel

Kring van scheidingspecialisten (KvSs)

Voorafgaand aan de invoering van de wet waren er nog kamervragen over een aantal onderwerpen zoals onder andere het al dan niet overgaan van het eigenwoningverleden bij in beperkte gemeenschap van goederen gehuwde partners en de vraag wat de fiscale gevolgen zijn van voorhuwelijkse privéschulden aangaande voor de eigen gezamenlijke woning. Beantwoording van deze vragen maakt ons overzicht te uitgebreid en zullen wij desgewenst apart beantwoorden.

Mr. Maarten de Mol van Otterloo

Maarten is MfN-registermediator bij De Mol Mediation en bestuurslid van de Kring van Scheidingsspecialisten (KvSs). Hij is vooral actief als scheidingsmediator en als business mediator. Voor meer informatie: www.demolmediation.nl

